

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 71.087/3
van 25 februari 2022

over

een voorontwerp van wet ‘tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 5 maart 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 71.087/3
du 25 février 2022

sur

un avant-projet de loi ‘portant confirmation de l’arrêté royal du 5 mars 2021 portant modification de l’arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l’application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d’intervention pour leur prise en charge ainsi que de l’arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l’application des tarifs sociaux par les entreprises d’électricité et les règles d’intervention pour leur prise en charge’

Op 21 februari 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Economie en Werk verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet ‘tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 5 maart 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 22 februari 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 februari 2022.

*

Le 21 février 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Économie et du Travail à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi ‘portant confirmation de l'arrêté royal du 5 mars 2021 portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge ainsi que de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge’.

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 22 février 2022. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, président de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Koen MUYLLE, conseillers d'État, Jan VELAERS et Bruno PEETERS, assesseurs, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne CARTON, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 25 février 2022.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

“Dit voorontwerp van wet beoogt de bekrachtiging van het koninklijk besluit van 5 maart 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan (hierna ‘het koninklijk besluit van 5 maart 2021’).

Het koninklijk besluit van 5 maart 2021 werd genomen op grond van de volgende bepalingen:

- artikel 15/11, § 1^{quinquies}, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, (hierna ‘de wet van 12 april 1965’);

- artikel 21ter, § 3, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna ‘de wet van 29 april 1999’).

Artikel 21ter, [§] 3 van de wet van 29 april 1999 regelt een aangelegenheid die verband houdt met de federale bijdrage bedoeld in artikel 21bis, §1 van dezelfde wet, dient artikel 21ter, §3 in samenhang gelezen te worden met artikel 21ter, §4 van dezelfde wet. Die bepaalt dat:

‘Elk besluit tot vaststelling van het bedrag, de berekeningswijze en de overige nadere regels van de federale bijdrage bedoeld in artikel 21bis, § 1, wordt geacht nooit uitwerking te hebben gehad indien het niet bij wet is bevestigd binnen twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding.’

Artikel 15/11, § 1^{quinquies}, tweede lid, van de wet van 12 april 1965 bepaalt dat de besluiten voor het bepalen van de werkelijke nettokosten voor de aargasondernemingen, als gevolg van de in artikel 15/10, §2 wet van 12 april 1965 bedoelde activiteiten dienen te worden bekrachtigd bij wet binnen de twaalf maanden na hun datum van inwerkingtreding, teneinde niet geacht te worden nooit uitwerking te hebben gehad.

De bekrachtiging dient aldus om te voorkomen dat de wijzigingen ten gevolge van het koninklijk besluit van 5 maart 2021, dienen te worden geacht nooit uitwerking te hebben gehad.

Gelet op bovenstaande, dient het koninklijk besluit van 5 maart 2021 aldus bij wet bekrachtigd te worden binnen de twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding. Het koninklijk besluit van 5 maart 2021 is in werking getreden op 1 april 2021 en dient bijgevolg bekrachtigd te worden bij wet voor 1 april 2021.

Na het advies van uw Raad dient bovendien nog een termijn te worden voorzien om de gemaakte opmerkingen te kunnen verwerken en tot neerlegging bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers over te gaan. De toepassing van artikel 51 van het Reglement van de Kamer van Volksvertegenwoordigers zal worden gevraagd. Vervolgens dient tot publicatie over te worden gegaan. Uit deze kalender blijkt dat het in de praktijk niet meer

mogelijk is om voor voorliggend voorontwerp van wet een adviestermijn van dertig dagen in acht te nemen.”

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

3. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt tot de bekrachtiging, met ingang van 1 april 2021, van het koninklijk besluit van 5 maart 2021 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’ (artikel 2 van het voorontwerp).

De aan te nemen wet treedt in werking op de datum van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad (artikel 3 van het voorontwerp).

ALGEMENE OPMERKING

4. Het bij artikel 2 van het voorontwerp te bekrachtigen koninklijk besluit van 5 maart 2021 vindt rechtsgrond, enerzijds, in artikel 15/11, § 1^{quinquies}, van de wet van 12 april 1965 ‘betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen’, op basis waarvan de Koning de regels vastlegt voor het bepalen van de werkelijke nettokosten voor de aardgasondernemingen, als gevolg van de in artikel 15/10, § 2, bedoelde activiteiten, en van hun betrokkenheid bij de tenlasteneming, en anderzijds, in artikel 21ter, § 3, van de wet van 29 april 1999 ‘betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt’, op basis waarvan de Koning de regels vastlegt voor de bepaling van de kost voor de elektriciteitsondernemingen van de activiteit bedoeld in artikel 20, § 2, en van hun tussenkomst voor het ten laste nemen ervan.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Zoals de Raad van State heeft uiteengezet in zijn advies over het ontwerp dat heeft geleid tot het voormelde besluit² en nadien meermaals in herinnering heeft gebracht³, moeten besluiten die steunen op de voormelde rechtsgronden worden bekrachtigd binnen twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding ervan. Het is dan ook terecht dat de stellers van het voorontwerp voorzien in de bekrachtiging van het volledige besluit van 5 maart 2021.

Het koninklijk besluit van 5 maart 2021 is in werking getreden op 1 april 2021⁴ en moet bijgevolg ten laatste op 31 maart 2022 worden bekrachtigd. De aan te nemen wet moet, gelet op hetgeen wordt bepaald in artikel 3 van het voorontwerp, dan ook uiterlijk op laatstvermelde datum in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

*

² Adv.RvS 68.591/3 van 18 januari 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 5 maart 2021 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’, opmerkingen 5.1 tot 5.3.

³ Adv.RvS 70.630/3 van 13 december 2021 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 15 december 2021 ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’, opmerkingen 6.1 en 6.2; adv.RvS 71.011/3 van 17 februari 2022 over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan, het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan’, opmerking 13.

⁴ Artikel 7 van het koninklijk besluit van 5 maart 2021.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit :

« Dit voorontwerp van wet beoogt de bekrachtiging van het koninklijk besluit van 5 maart 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de aardgasondernemingen en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan en het koninklijk besluit van 29 maart 2012 tot vaststelling van de regels voor het bepalen van de kosten van de toepassing van de sociale tarieven door de elektriciteitsbedrijven en de tussenkomstregels voor het ten laste nemen hiervan (hierna 'het koninklijk besluit van 5 maart 2021').

Het koninklijk besluit van 5 maart 2021 werd genomen op grond van de volgende bepalingen:

- artikel 15/11, § 1^{quiquies}, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, (hierna 'de wet van 12 april 1965');

- artikel 21ter, § 3, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna 'de wet van 29 april 1999').

Artikel 21ter, [§] 3 van de wet van 29 april 1999 regelt een aangelegenheid die verband houdt met de federale bijdrage bedoeld in artikel 21bis, §1 van dezelfde wet, dient artikel 21ter, §3 in samenhang gelezen te worden met artikel 21ter, §4 van dezelfde wet. Die bepaalt dat:

'Elk besluit tot vaststelling van het bedrag, de berekeningswijze en de overige nadere regels van de federale bijdrage bedoeld in artikel 21bis, § 1, wordt geacht nooit uitwerking te hebben gehad indien het niet bij wet is bevestigd binnen twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding.'

Artikel 15/11, § 1^{quiquies}, tweede lid, van de wet van 12 april 1965 bepaalt dat de besluiten voor het bepalen van de werkelijke nettokosten voor de aardgasondernemingen, als gevolg van de in artikel 15/10, §2 wet van 12 april 1965 bedoelde activiteiten dienen te worden bekrachtigd bij wet binnen de twaalf maanden na hun datum van inwerkingtreding, teneinde niet geacht te worden nooit uitwerking te hebben gehad.

De bekrachtiging dient aldus om te voorkomen dat de wijzigingen ten gevolge van het koninklijk besluit van 5 maart 2021, dienen te worden geacht nooit uitwerking te hebben gehad.

Gelet op bovenstaande, dient het koninklijk besluit van 5 maart 2021 aldus bij wet bekrachtigd te worden binnen de twaalf maanden na de datum van inwerkingtreding. Het koninklijk besluit van 5 maart 2021 is in werking getreden op 1 april 2021 en dient bijgevolg bekrachtigd te worden bij wet voor 1 april 2021.

Na het advies van uw Raad dient bovendien nog een termijn te worden voorzien om de gemaakte opmerkingen te kunnen verwerken en tot neerlegging bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers over te gaan. De toepassing van artikel 51 van het Reglement van de Kamer van Volksvertegenwoordigers zal worden gevraagd. Vervolgens dient tot publicatie over te worden gegaan. Uit deze kalender blijkt dat het in de praktijk niet meer

mogelijk is om voor voorliggend voorontwerp van wet een adviestermijn van dertig dagen in acht te nemen ».

2. Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ¹ ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

3. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de confirmer, à partir du 1er avril 2021, l'arrêté royal du 5 mars 2021 'portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge ainsi que de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge' (article 2 de l'avant-projet).

La loi dont l'adoption est envisagée entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge (article 3 de l'avant-projet).

OBSERVATION GÉNÉRALE

4. L'arrêté royal du 5 mars 2021, que l'article 2 de l'avant-projet entend confirmer, trouve son fondement juridique, d'une part, dans l'article 15/11, § 1er*quinquies*, de la loi du 12 avril 1965 'relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations', en vertu duquel le Roi arrête les règles de détermination du coût réel net, pour les entreprises de gaz naturel, résultant des activités visées à l'article 15/10, § 2, de cette loi et de leur intervention pour leur prise en charge et, d'autre part, dans l'article 21ter, § 3, de la loi du 29 avril 1999 'relative à l'organisation du marché de l'électricité', en vertu duquel le Roi fixe les règles de détermination du coût pour les entreprises d'électricité de l'activité visée à l'article 20, § 2, de cette loi et de leur intervention pour sa prise en charge.

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

Comme le Conseil d'État l'a exposé dans son avis sur le projet devenu l'arrêté précité² et l'a rappelé à plusieurs reprises par la suite³, les arrêtés qui s'appuient sur les fondements juridiques précités doivent être confirmés dans les douze mois de leur date d'entrée en vigueur. C'est dès lors à juste titre que les auteurs de l'avant-projet prévoient la confirmation de l'arrêté du 5 mars 2021 dans son intégralité.

L'arrêté royal du 5 mars 2021 est entré en vigueur le 1er avril 2021⁴ et doit par conséquent être confirmé au plus tard le 31 mars 2022. Compte tenu de ce que prévoit l'article 3 de l'avant-projet, la loi dont l'adoption est envisagée doit dès lors être publiée au plus tard à cette dernière date au Moniteur belge.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH

² Avis C.E. 68.591/3 du 18 janvier 2021 sur un projet devenu l'arrêté royal du 5 mars 2021 'portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge ainsi que de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge', observations 5.1 à 5.3

³ Avis C.E. 70.630/3 du 13 décembre 2021 sur un projet devenu l'arrêté royal du 15 décembre 2021 'portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge ainsi que de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge', observations 6.1 et 6.2; avis C.E. 71.011/3 du 17 février 2022 sur un projet d'arrêté royal 'portant modification de l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises de gaz naturel et les règles d'intervention pour leur prise en charge, l'arrêté royal du 29 mars 2012 fixant les règles de détermination du coût de l'application des tarifs sociaux par les entreprises d'électricité et les règles d'intervention pour leur prise en charge', observation 13.

⁴ Article 7 de l'arrêté royal du 5 mars 2021.